

az agyonlőtt öngyilkos volt“ stb. Ajánlja pedig Casper e szerkezetet azért, hogy gyakran alaptalan gyanúba esett egyének elleni, néha hónapokra, sőt évekre terjedő nyomozásnak véget vessen. (Folyt. köv.)

Gyermekölés, vízbe fulasztás által.

Nagy József, nyitrai megyei t. főorvostól.

Dr. Liman „Casper Vierteljahrsschrift für gerichtliche u. öffentliche Medicin“ című lap 1864-ki Neue Folge I. Band 1) Heft — füzetében a koponyacsontgyűrű alatti vérömlenyekről újszülötteknél (subpericraniale Blutergüsse bei Neugeborenen) érdekes eseteket hoz fel; tényül állítván fel azt, hogy a koponyacsontgyűrű alatti vérömlenyek legtöbb esetben csak rész-tünetei (Theilerscheinungen) a közösleges fejdaganatnak, és törvényszerű tekintetben ugyanazon jelentőséggel bírnak. Ezt én egy igen is fontos törvényszerű orvostani tapasztalásnak tekintem, melyet a törvényszerű orvos különös figyelembe vegyen. E napokban épen ezen tapasztalásra vonatkozó eset küldetett át hozzám a megyei törvényszéktől adandó felebb-véleményezés végett; az esetet és beadott véleményem egynéhány pontjait t. ügyfeleimmel közleni érdekesnek tartottam.

Múlt év febr. 28-án Kolos helység határában Minareje Mária, Meszareje Apollonia nők Szmata Máté fiúval egy patakon áttett lócán átmenvén, az utánuk ballagó fiú által figyelmeztettek, hogy a patakban egy kis gyermek teste fekszik, a nők a patakhoz menvén, csakugyan egy arczával lefelé fordított újszülött hulláját találták abban, mely állításuk szerint még egészen friss volt és melyet az egyik nő kötényébe takarva a faluba vitt a lelkész úrhoz, ki az esetet azonnal jelentette. A gyanu M. Borbála hajadoura esett, ki ezen idő-tájjban vastag volt és egy-két nap óta rögtön vékonygyá vált, M. Borbála vallattatván, eleinte tagadni kezdé tettét, habár vizsgáltatván, nála a rövid idő előtt megtörtént szülésnek elvitáztatlan jelei észleltettek, későbbben bevallotta: hogy február hó végével, nem tudja mely nap, esteli órákban a hradye templomból haza menvén, szülési fájdalomtól lepetett meg, miértis a vele menő többi néptől visszamaradt, és a patakon áttett lóca alatt a parton egy fiúcskát szült; szülése vagy másfél óráig tarthatott, mire felkelvén, újszülöttjét, minthogy az halva volt és annak semmi legkisebb hangját sem hallotta, azon helyen hagyta és haza ment; hogy a gyermekén valamely halált okozó erőszakot tett volna, tagadja.

Febr. 29-én Dr. S., járási orvos megtette a törvényes boncolást:

Látlelet: A hulla férfinembeli, rosszul táplált 1 1/2 láb hosszú, 4 font 18 lat nehéz, érett, a körmök kifejlődve, a herék a tökzsacsokban, az arczór nem redős, a többi testen a bőr satnya, a főhaj hosszú, a fejdaganatnak semmi nyoma, a szemhéjak bezárva, a szemek színe barna, a fülekben homokos iszap, a száj félig nyit, a szájüregben homokos iszap, a köldöksínór a gyermek köldökétől 1 1/2—2 ujjnyi hosszúságig elszakadt, elszakadt vége foszlányos és véralvadék darabbal betömött, semmi nyoma valamely külső sértésnek. Belső vizsgálat: 1) A fejbőr durva, alatta nincs fejdaganat, levétele után a jobb falcsonon lencse nagyságú és több vonalnyi átmérőjű vérömlenyek, melyek a hátsó kutacs táján és a nyakszirten még nagyobb számmal fordultak elő. 2) A koponyacsontok eléggé tömött szövetűek, a varrányok nyitak, a csontokon semmi törés vagy szabályszerűtlen változások nyomai. 3) az agyhártyák, valamint az őblök és fekete, folyékony vérrel erősen telvén, az agy állománya fehér, téstás, a metszapon falevél alakú, rózsavörös színű vérömlenyek merülnek fel. Az agy fenékén vagy másutt semmi vérömlenyek. Az agyacsban ugyanezen tünetek. 4) A mellkasüreg rózsavörös színű tüdöktől tökéletesen kitöltött, a tüdők ruganyosak, metszés alatt véreseknek mutatkoztak, minden részeikben nyomásra szercező zörejt volt észlelhető, a kedeszmirigy összehúzódott olasz diónyi nagyságú, a gégesipban kevés nem habos nyák. 5) A tüdők szívvél és a kedeszmirigygyel együtt a víz felületén úsznak, valamint összevágva azoknak minden egyes részei; a szíven egy kevés haj, állománya

durva, a bal gyomrocs véreus, a jobban hosszukás fekete véralvadékok. 6) A hasüregben a máj barnavörös, nagy, véreus, a gyomor összehúzódott, üres, a belek szinte üresek, a vastagokban barnazöld magzatszurok. Különb minden szabályszerű. Vélemény: 1) A gyermek fejére ejtett ütések által (B. v. 1. 3. p.) gyilkoltatott meg és holtan téetett a vízbe. 2) A gyermek élve született és megszületése után egy ideig élt. A vélemény többi pontjai inkább az anyára vonatkoznak.

Mint gondolható, ezen hiányos látleleti adatokból nehéz feladat indokoltabb feljebb véleményezést meríteni, mindazonáltal alkalmazkodva azokhoz, véleményemet — kihagyván jelen értekezésemben a többi pontokat — a kérdéses koponyacsontgyűrű alatti vérömlenyekre és a valószínű halálnemre nézve következőleg terjesztém elő:

A boncoló orvos véleményének 1-ső pontjával, melyben állítja, hogy a gyermek fejére ejtett ütések által meggyilkoltatott legyen, egyet nem értek, mert ez a látlelet belső vizsgálati 1-ső és 3-ik pontjából, melyekre a b. orvos állításának megalapítása végett hivatkozik, nem következtethető; a) mert ha a gyermek ily módon, azaz a fejére ejtett ütések által gyilkoltatott volna meg, akkor a sértéseknek nyomai a fejbőrön és a koponyacsontokon is észrevehetőek lettek volna, már pedig b. orvos nem említ semmi fejbőr-sértéseket, és a koponyacsontokon egyenesen mondja, hogy semmi törés vagy szabályszerűtlen változások nyomai láthatók nem voltak; b) ha azok valamely külsőleg ható eszközzel, mely jelen esetben a vérömlenyek alakját tekintve, hegyes cső, kemény test lehetett, ejtetek volna, akkor a vérömlenyek nagyobbak és nem lencse nagyságúak lettek volna; c) minden esetre a vérömlenyek, ha ütések által idéztettek volna elő, korlátozott kiterjedésűek, egy két ponton láthatók lettek volna, és nem a jobb falcsonon, hátsó kutacs táján és a nyakszirten szétszórva; mint-hogy nem gondolható oly gyilkolási mód, mely szerint a gyermekgyilkos oly gyöngédséggel, hogy a fejbőrt se sértse meg, a koponya nagyobb területén számos ütések ejtsen és ily módon végezze és végezhesse ki gonosz szándéka áldozatát, tapasztalásból tudjuk, hogy az ilynemű gyilkosság egy-két erős ütéssel, melyeknek hatása egy-két helyen összpontosul, ha nem is mindenkor a sértett részek zuzásával és nagyobb fokú rombolásával, de mindenkor a puha részekben is látható sértési nyomokkal, összefolyó, nagyobb foltokat képező és nem számos, egymástól elválasztott csontgyűrű alatti lencse nagyságú vérömlenyek előidézésével teljesítetik, jellegző még, hogy a fejre irányított halálos ütéseknel rendszeren a koponyáregben is találunk vérömlenyeket, melyek jelen esetben hiányoztak.

A kérdéses vérömlenyek magyarázatát tehát más és nem külső ok hatásában kell keresni, az pedig más nem lehetett jelen esetben mint a szülési tény maga; melynél fogva én azon vérömlenyeket az egészben ki nem fejtett fejdaganat résztüneteinek, és a szülés által és alatt előhozottaknak lenni állítom, hivatkozva ezen tekintetben Dr. Liman berlini magántanár és a k. törvényszéki intézet segédje közírt telt tapasztalataira és azon közösleges tapasztalatra is, mely szerint bizonyos, hogy a szülés átaljában fejbőr és koponya csontgyűrű alatti vérömlenyeket előidézni képes és legtöbb esetben elő is idéz. Ily kisebb kiterjedésű vérömlenyek könnyebb szüléseknél, rögtöni szüléseknél jönnek létre, míg a nehezebb szüléseknél fejdaganatokig emelkednek, és holtan született magzatoknál is előfordulhatnak. Ennélfogva a kérdésben forgó újszülöttet fejére ejtett ütések által meggyilkoltnak lenni nem állíthatom.

E szerint a b. orvos 1-ső pontjának második része, mely szerint állítatik: „hogy a kérdéses újszülött holtan téetett a vízbe“, kétséges. Véleményem szerint ezen újszülöttnél a gyéren nyújtott látleleti adatok szerint 3 féle halálnem tehető föl a) elvérzés b) szükséges első ápolás hiányából beállott halál c) vízbefulasztás.

Elvérzés tehető föl mindenekelőtt a köldökszínór rövidsége és le nem kötése miatt, bizonyító alapul szolgál még a tüdők és máj véreusége. De el térve attól, hogy a látleletben sok más elvérzést bizonyító jelek hiányoznak, és hogy

a hulláknál a hosszabb ideig tartott vízben ázás is elvérzési jeleket képes előhozni; ezen halálnem elfogadása ellen hatalmasan küzd jelen esetben a már tökéletesen jelen volt légzés, melynek beállásával az elvérzés igen nehezítették.

Szükséges első ápolás hiányából beállott halál valószínűbb, mert ha az anya február hó végével a szabadban szülte gyermekét, és azonnal kellően nem ápolta, nem takarta be, a még ekkor téli hideg ellen nem óvta meg, egynehány percig elegendő időszak lehetett ily körülmények közt az úgy is gyöngé és rosszúl táplált magzat életének a beható hideg általi kioltására. Valószínűvé teszük ezen halálnemet még a bonczolási eredmények is, ugymint: az agyhártyáinak, az öblöknek, az agyállománynak rendkívüli vérteltsége, mert mint ismeretes ily módú halálnemnél agyverébőségi, gutaütési jelenségeket eredményez a bonczolás minden esetben.

Vizbefulasztási halálnem is valószínű. A vizbefulasztási halállal kimúlt hulláknál ismeretes, hogy nem mindig megfulási jelenségek — ugymint: a légzés megakadásából a tüdőben, jobb szívből, nagy véredényekben és a haszsígekben vértorlódás, a gyomorban, hörgőkben bizonyos vízmennyiség, a gögsipban, hörgőkben habos nyák, kékes bőrszín, aggályos arczkifejezés sat. — vétetnek észre; a vizbefultaknál — különösen pedig jeges hideg vízbe elmerülteké — a halál sokszor rögtön áll be gutaütés következtében és gutaütési jelenségekkel; ezen halálnem kérdéses esetben annyival inkább is feltehető, mert gutaütési vagy legalább is rendkívüli agyverébőségi jelenségek találtak; a gyöngé, hideg télben született magzat jéghideg vízbe tetetett le, és lehet hogy már a szülés alatt és után behatott hideg következtében félig kábult elalélt, elgyöngült állapotban, melyben a jéghideg víz hatása azonnal megsemmisítette életét a nélkül, hogy az csak egy oly mélyebb légzést tett volna, hogy a víz gyomrába és a hörgőkbe juthatott, és tulajdonképen hogy megfulhatott volna, vagy is megfulási halállal kimulnia kelle vala. A vízbe fulasztási halálnem valószínűsége mellett küzd még az agy öbleiben talált vér folyékony állapota, mert mint ismeretes a vizbefultaknál jellegző a vérnek folyékony állapota a nagyobb véredényekben. Végére e halálnem valószínűsége mellett Faure francia törvényszéki orvos után fölhozható még azon jelenség is: hogy a jobb szívből véralvadékok találtak, ezen orvos állítása szerint, oly hulláknál, melyek haláluk után tetették a vízbe, véralvadékok a jobb szívből nem találtaknak. *)

A b. orvos véleményének megalapítása végett még a belső vizsgálat 3 pontjára is hivatkozik; de az ebben foglalt jelek ugymint: az agyhártyák, valamint az öblök is fekete folyékony vérrel erősen telvők, az agyállomány metszlapján rozsavörös színű falevél alakú vérömlenyek felmerülése, — minden nagyobb agyverébőséggel jellegzett halálnemnél fordulnak elő, és a fejre irányzott ütések általi meggyilkolásnak nem kizárólagos jelei, mely halálnemnél inkább nagyobb fokú változásokat találunk rendszeren.

Mindezeknél fogva az elvérzési halál nem lévén valószínű, habár lehetséges, a két valószínű halálnem közül, a szükséges első ápolás hiányából beállott halálnem mellett nyilatkozom, minthogy a vizbefulasztási tehát tényleges gyermekgyilkosság — infanticidium per comissionem — mellett tökéletesen bizonyító adatok nem hozhatók fel a látélet pontjaiból.

Három szoralmérgezés.

Ezen év lefolyása közben rövid idő alatt három szoralmérgezés vonta magára a közönség figyelmét. Az első eset Trümpy Bernben, míg a második Új-York államban fekvő Cortlandville-ben fordult elő, hol Frances Newton férje, Salis-

burg által, megmérgeztetett, míg végül a harmadik Lingard-ot illeti, Liverpool-ban.

Trümpynél a szoralmérgezés tünetei nem igen voltak határozottan kifejlődve, mit talán azzal hozhatunk viszonyba, hogy a szesz italokat túlságosan kedvelte, míg bujakóri bántalmazottságára ezen tekintetben sokkal kevesebb súlyt fektethetünk. Az övénél sokkal tisztábban kifejezett jelenségek mutatkoztak Salisburgnál, nemkülönben Lingardnál.

Trümpy utolsó perczeiről értelmes és hiteles adataink nem igen vannak, s a felől körülbelől annyit tudunk, hogy ivás után mintegy negyed óra múlva fuldoklásról kezdett panaszkodni, s baloldalon megmerevedett, miközben értelme tiszta és bántatlan maradt; egyszerre azonban törzse hátra felé görbült, ez mellének rögtön előre vetésével járván, míg feje hátrafelé rántatott. A megkísérlett érmetszés sikertelen maradt. Meghalt. A halavány hulla oly kevésé volt merev, hogy egy ember felöltöztethette. A hátán levő vörös foltokat hiba nélkül hullafoltoknak tekinthetjük.

Midőn Trümpy halála éjszakájára következő délután bonczolták, az agyban és a gerinczagyban mintegy 240 grammnyi vért találtak, s ezen leleten, valamint azonkívül, hogy gyorsan rohadott, valami bonczotani részletről nincs tudomásunk.

A majdnem üres gyomorban, nemkülönben a vékonybél felsőbb részletében körülbelől 60 centigramme szoratra akadtak, míg az alsó részlet, nemkülönben orvos által még meg nem nyitott bujakóri tályog szomszéd szöveteiben, valamint azon kar izmaiban, melyen érmetszés történt, annak még csak nyoma sem mutatkozott. Görcsö által jegeczkéket kivenni nem lehetett, hanem az egész méreg mennyiség fel volt oldva, még pedig részben a nyákhártyába oly bensően beivódott, hogy pusztán lepárolt víz által kivonatnia nem lehetett, s ebből a vizsgálók egyike következtette, miszerint a méregnek még az életben kellett a gyomorba jutni, mintha a nyákhártyába halál után szinte be nem ivódhatnék: de még ennél is különösebb volt azon állítás, hogy a méregnek életben történt lenyelését az is bizonyítja, mert ellenkező esetben, a száj körül és egyébhol cseppek tapadtak volna, melyek helyén a víz-elpárolgás után szoralejecek látszanának. Egyébkint ezen mérgezés tárgyalása a jelenlevő közönséget még nevetésre is fakasztotta, midőn az esküdteket felszólították, hogy a szoralejeceiről annak csekély mennyisége megizlése által győződjenek meg, s ezen ajánlat határozottan visszautasították. Meglehet, hogy az esküdtek Durian közléséről valamit hallottak, ki szerint egy nő nagy veszedelemben esett, midőn véletlenül mintegy centigrammnyi szoralt lenyelt. A félelem azonban felesleges volt, mint-hogy a szoralejeceiről, egyetlen milligramme felettébb csekély részecskéjének a nyelvre vétele által igen tökéletesen és minden baj nélkül meggyőződhetni.

Frances Newton férjével, ki fiatal ember volt, illedelmi házasságban élt, melyet a család erőszakolt össze. A férj nejétől végül undorodván, tőle mindenkép szabadulni vágyott, s midőn a szerencsétlen nő egyszer egész napi szorgalmas munkája után hálószobájába ment, a hozzá belépett férj szájába mérget erőszakolt. Nem sokára kétségbeesett kiáltások hallásakor a hálószobába rohantak, hol a szerencsétlen Salisburgnét jobb karjába szorított gyermekével az ágy szélén feküve találták. A test merev volt, s midőn napája hozzá szólt, szempilláit kinyitva, fejét felemelve, reá tekintett, teljes értelem tökéletes kinyomatával rebegvén: „O mother! mother!” Midőn pedig az ipa hónalja alá helyezett kezeivel őt felemelni iparkodott az izmokat keményeknek tapasztalta, míg a fej hátra vonatott, s a felettébb nehezen véghezmenő légzés sziszegésben nyilvánult. Erre néhány másodperc eltelté után az izmok annyira elernyedtek, hogy a szenvedő ágyában felülhetett, néhány korty vizet ivott, szemeit kinyitotta, de ajakán egyetlen szót sem tudott kibocsátani, miközben pedig tagjai hajthatóságukat vissza nyerték, kezével hasát erősen megmarkolta, mintha csak beleit ki akarta volna tépni.

A szünet alig tartott öt percig, midőn az ajkak rögtön

*) Faure „Memoire sur asphyxie“ munkájában olvasható: on peut trouver des caillots de sang très fermes et volumineux dans le coeur droit et les gros vaisseaux chez les individus morts submergés, mais qui n'étaient restés que quelques instants sous l'eau; et ce phénomène n'existe ni chez les sujets retirés de l'eau avant d'avoir cessé de vivre, ni chez ceux qui n'y ont été précipités qu'après leur mort: en sorte que l'on trouverait là une preuve essentielle que la mort est bien le fait de la submersion.